

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики та правосуддя

від 3 листопада 2015 року

Веде засідання Голова Комітету КНЯЗЕВИЧ Р.П.

Доброго дня, шановні колеги! Сьогоднішнє наше позачергове засідання спричинене відповідним дорученням Голови Верховної Ради, оскільки ви знаєте, що буквально на наступному тижні в Україну приїжджає позачергова місія, яка буде займатися верифікацією питання так званого виконання Україною Плану заходів щодо безвізового режиму. І серед інших питань, які стоять на порядку денному в цьому так званому безвізовому пакеті є два питання, які сьогодні пропонуються нам розглянути, як два головні питання і ви бачите їх у попередньому порядку денному. І вже раз ми зібралися, я думаю, є потреба і нагода пропрацювати ті питання, де ми не є головними, бо у нас є борг... Не засідали протягом трьох тижнів, але за те провели прекрасний круглий стіл, і я при нагоді дуже дякую організаторам: і Сергію Алексєєву, і Ігорю Алексєєву, і Руслану Сидоровичу, тому що відгуки дуже позитивні і дякую всім членам комітету, які виявили бажання і взяли участь в роботі круглого столу.

Але перед тим як ми почнемо розглядати проект порядку денного я традиційно пропоную кандидатуру Руслана Сидоровича на посаду секретаря сьогоднішнього засідання комітету, оскільки з поважних причин, в котре відсутній секретар комітету. Якщо немає інших заперечень, прошу визначатись шляхом голосування. Дякую. Одноголосно. У засіданні бере участь 18 членів комітету. Рішення прийнято.

Колеги, проект порядку денного у вас на руках. Крім цього, у нас є питання "Різне" і ми тут два питання обговоримо, коротенькі, в тому числі з приводу створення однієї робочої групи ну, тут трошки пізніше.

Якщо немає якихось заперечень, я би поставив за основу цей проект порядку денного, а якщо будуть якісь доповнення будемо тоді голосувати в цілому.

Хто за те, щоб за основу, прошу визначатися. Дякую. 19 – "за". Заради стенограми зазначаю, що у нас бере участь 19 членів комітету, 20 членів комітету, але 19 – "за". У засіданні бере участь народний депутат Писаренко і до нас приєднався щойно народний депутат наш колега Романюк.

Шановні колеги, дозвольте мені, оскільки немає доповідача від підкомітету, я так розумію з поважних причин, сподіваюся... Запропонувати на ваш розгляд той проект висновку, який підготовлений підкомітетом щодо питання...

А, вибачте, ми в цілому не проголосували. Якщо немає застережень, пропозицій і зауважень, є до проекту порядку денного? Тоді давайте проголосуємо проект порядку денного в цілому відповідно до тієї пропозиції, яка була мною висловлена.

Хто – "за", прошу визначатися. Дякую. 20 – "за". Рішення прийнято одногосно.

Дозвольте перейти до розгляду питань порядку денного.

Перше. Це проект Закону про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України (щодо негайного розгляду судами позовів про примусове видворення або щодо затримання з метою ідентифікації та забезпечення примусового видворення іноземців та осіб без громадянства або забезпечення передачі іноземців та осіб без громадянства відповідно до міжнародних договорів про реадмісію) (№ 3154) (суб'єкт права законодавчої ініціативи – Кабінет Міністрів України).

Я дуже коротко нагадаю вам історію цих законопроектів і цього, і наступного. Це ті законопроекти, які попередньо ми вже розглядали на нашому комітеті. Зважаючи на те, що вони вже не перший тиждень стоять в проекті порядку денного на розгляді у сесійній залі, але, на превеликий жаль, до сих пір ми не прийняли рішення щодо включення їх до порядку

денного. Разом з тим, зважаючи на те, що четвер (прийняте рішення політичне Погоджувальною радою в понеділок, вчора) буде визначено як день, під час якого повинні бути прийняті в цілому всі законодавчі акти, які є частиною безвізового пакету, а ці два законодавчі акти ще навіть не включені у порядок денний, то буквально зараз відповідно буде прийняте рішення про їх включення і одразу розгляд в першому читанні.

Зважаючи на екстраординарність ситуації, є необхідність, щоб ми розглянули і відповідно рекомендували у разі, якщо ми підтримаємо цей законопроект, повторно, як на мене, включити до порядку денного і прийняти за основу. А далі відповідно у режимі другого читання ми будемо розглядати його на нашому комітеті, беручи до уваги ті поправки, які будуть внесені народними депутатами України.

Чи є потреба ще раз нагадувати зміст, чи вже будемо вважати, що ми той раз обговорили? Я тільки тоді з вашого дозволу запропоную проект відповідно, якщо ви не заперечуєте, результивної частини, а ми тоді зможемо її обговорити. Отже, голова підкомітету відсутній і відсутній член підкомітету, який мав доповісти.

Але підкомітет підготував проект висновку, який рекомендує комітету, а відповідно рекомендувати Верховній Раді повторно розглянути питання про включення проекту Закону про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо негайного розгляду судами позовів про примусове видворення або щодо затримання з метою ідентифікації забезпечення примусового видворення іноземців та осіб без громадянства, або забезпечення передачі іноземців та осіб без громадянства відповідно до міжнародних договорів про реадмісію за номером 3154 від 21 вересня 2015 року поданий Кабінетом Міністрів до порядку денного сесії.

Другий пункт. У разі включення його до порядку денного сесії рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект за основу і визначити доповідачем відповідно по цьому законопроекту голову комітету. в кого є

якісь пропозиції, зауваження, застереження? Будь ласка, Василь Іванович Німченко. До 3 хвилин.

НІМЧЕНКО В.І. Доброго дня, шановні колеги.

По-перше, я хотів би нагадати, коли була спроба через Кодекс адміністративного судочинства провести норму про визнання сепаратистами. Ви знаєте, це, да? То я хочу вам довести, що Кодекс адміністративного судочинства як інститут адміністративної юстиції заводився у нас в Україні для забезпеченням громадянам на суд з державою. І ніколи не може бути, щоб громадянин постав відповідачем по цьому кодексу. Почитайте другу, третю статтю цього кодексу. Що ж ми робимо? Ми не можемо допускати, щоб форватор законодавчих механізмів боротьби громадян за свої права з своєю державою перетворювався тим, щоб держава застосувала санкції проти громадян, в тому числі і іноземців. А тому, я вважаю, що це неправове поле для того, щоб вирішувати питання відносно видворення іноземців.

І друге. У нас є питання, що таке адміністративний делікт. Ви ж всі знаєте, всі юристи, що йде питання про притягнення до форми адміністративної відповідальності. У нас є і є приміщення. Пам'ятаєте, 5 років назад по всій території, по всьому периметру нашої держави прийомники розподільчі приміщення готували і вирішували через Кодекс адміністративних правопорушень. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я, по-перше, хочу зазначити для протоколу, про те, що в засіданні бере участь вже 22 члени комітету, до нас приєднався колега Ілленко і колега Голубов. Але при нагоді, Василь Іванович, я хочу просто в порядку репліка зазначити, що мова не йде про те, що ми передбачаємо якісь нові норми в Кодексі адміністративного судочинства. Ці норми існують. Йде мова про присічність строків, які пропонується запровадити, а саме, негайний розгляд місцевими судами, як адміністративними, такої категорії справ.

Оскільки, справді, ви знаєте зараз дуже серйозна проблема з мігрантами. Надзвичайно вона чутлива для Європейського Союзу і тому вони просять Україну в разі, якщо Україна має намір приєднатися до зони безвізового режиму з Європейським Союзом врегулювати такого роду строки розгляду справ. Бо в нас, на превеликий жаль, існують прикрі прецеденти про які ви сказали, коли в так званих таборах незаконних мігрантів люди перебувають роками без відповідного рішення суду. І в нас немає відповідних судових підстав на основі яких повинні бути застосовані норми про реадмісію.

А норми про реадмісію, це наше міжнародно-правове зобов'язання, пригадуєте, ми його нещодавно підписали, в тому числі з Європейським Союзом.

Тому ми нічого нового не творимо, ми просимо, так би мовити, місцеві суди невідкладно... Тут навіть не визначено поняття "невідкладно", але ми розуміємо, що йде мова в найбільш короткі, розумні, стислі строки оперативно давати судові відповіді на ці питання, для того, щоби не страждала від цього держава, яка хоче потрапити в зону безвізового режиму, а це питання може ставати на перепоні.

Мені здається, що це технічна річ, порівняно з рештою питань, які є більш дискусійними, вона, як на мене, не потребує зайвих дискусій. Але це моя точка зору, я не нав'язую її членам комітету.

Хто ще хоче висловитись?

_____. Шановні, ну почитайте висновок. Ми вобще-то... Взагалі, ми Комітет правової політики чи ні? Чи ми статисти якісь?

Якщо ми комітет, давайте почитаємо висновки... експертний висновок про те, що цей не годиться законопроект. І не може він входити в правове поле адміністративної юрисдикції.

Ви розумієте, який ми робимо приклад? Ми перетворим Кодекс адміністративного судочинства в кодекс інквізиції. От про що йде мова. Це недопустимо, взагалі, по всіх канонах.

Подивіться як зароджувалась адміністративна юстиція в 49 році і чому. Із-за 3 Рейха, які там творили оці безпорядки. От чому вводилася адміністративна юстиція. Якщо є, виводьте на другі норми, на нові інститути права чи на галузі права, як хочете. Ми правовий комітет з цього приводу. Але застосовувати ті ричаги, які є в громадянина, а ми використовуємо його проти громадянина. От про що йде мова. І про це пишуть, експерти пишуть. Давайте подивимося, хто ми є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. В кого ще є які застереження чи зауваження. Сидорович, будь ласка, Руслан Михайлович.

СИДОРОВИЧ Р.М. Я буду максимально коротко. Насправді ідея, проблема, яка піднімається в цьому і в наступному законопроекті, дійсно слушна, і проблема дійсно має місце. Але, на превеликий жаль, ми вчергове стикаємося з дуже низькою якістю законопроектів, які готуються Кабінетом Міністрів. Можливо, тому вони не з'явилися, щоби доповісти по цих законопроектах. І насправді якість підготовки є дуже низька. Вона створює цілий ряд певних колізій. Якщо ж Головне науково-експертне управління нам не потрібне, то давайте його ліквідуємо, чи як?

Я не буду підтримувати цей законопроект, тому що вважаю його сирым і недоопрацьованим. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Хто ще хоче висловитися? Ну, давайте будемо підходити до прийняття рішення. Я просто пропоную все ж таки висловитися на користь того, щоб він був включений. І дати можливість розглянути його в першому читанні. В разі, якщо він буде прийнятий, ще поки немає політичної позиції на користь навіть його включення, але якщо

він буде прийнятий, в тому числі за основу, то ми тоді будемо сидіти і намагатися його профільно, глибоко розглянути.

Але зараз ставати на заваді того, щоб він навіть був включений до порядку денного, як на мене, є дещо передчасним. Але це моя особиста точка зору. Хто має іншу, будь ласка, висловлюватись я пропоную. Немає? Які є пропозиції?

_____. Голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція заступника голови комітету підтримати висновок підкомітету, який мною був зачитаний. В кого які інші бачення є з приводу цього? Якщо немає, прошу озвучений мною висновок підкомітету шляхом голосування підтримати. Хто "за", прошу визначатися. Хто проти? 2 – проти. Хто утримався?

Результати голосування: 15 – "за", 2 – "проти", 5 – "утримались".
Рішення прийнято. Дякую.

Наступний проект закону, він теж був вже предметом розгляду нашого комітету і він в принципі має таку саму передісторію як і попередній законопроект, і його теж не спромоглася Верховна Рада включити до порядку денного. І нам сьогодні варто рекомендувати його, відповідно, включити до порядку денного – це проект Закону про внесення змін до Цивільно-процесуального кодексу щодо встановлення факту народження, або смерті на тимчасово окупованій території України.

Ви так само мали вже заздалегідь проекти висновку підкомітету на руках. Я, напевно, не буду знову ж таки доповідати весь висновок, якщо нема потреби. А проект відповідно результативної частини, я зачитаю: "Рекомендувати Верховній Раді повторно розглянути питання про включення цього законопроекту за номером 3171 від 22 вересня 2015 року поданий Кабінетом Міністрів до порядку денного сесії і в разі включення, прийняти його за основу. Якщо дозволите, на цьому я закінчу, бо нема вже

сенсу ще раз обговорювати його по суті. І я прошу висловитись членів комітету щодо позиції на користь, або проти цього законопроекту.

Будь ласка, Руслан Михайлович, ви хотіли висловитись.

СИДОРОВИЧ Р.М. Так-так. Насправді, цей законопроект є ще більш "фесєричнішим", ніж попередній. А стосовно і визначення підсудності і... Так, це в цьому по строках? Так, стосовно негайного виконання, а так само, судового рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це свідоцтва про народження і смерті.

СИДОРОВИЧ Р.М. Це лише свідоцтва, це лише стосовно меж юрисдикції.

Тому, так само, аналогічно, тут є і застереження Головного науково-експертного. Тому. Моя позиція, що цей законопроект слід так само відправити на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я собі знову ж таки дозволю коментарі, бо вже ми раз обговорювали. Друзі, йде мова про неординарні ситуації, які зараз на жаль, складаються в Україні і ви знаєте, про що йдеться. Якщо на території, яка є тимчасово окупованою. Народилась дитинка або померла людина, людям треба отримати відповідні документи про те, що цей факт юридично відбувся. На превеликий жаль, та квазісудова система, яка зараз знаходиться там, вона видає якісь рішення, але вони не підпадають під правове поле України. І є українці, які не хочуть миритися з такою ситуацією і просять Україну вирішити це питання в законний спосіб, щоб вони могли реєструвати своїх дітей в Україні. Мені здається, що варто би було подумати над цією ситуацією.

Будь ласка, Ігор Алексеєв.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Ну Руслан Петрович, дійсно, сказав, що є...я по першому законопроекті не можу так сказати однозначно щодо ось такої нагальної потреби. По другому законопроекті, дійсно, стикаємося з ситуацією, коли на даний час законодавство у нас не дозволяє... немає законодавчих механізмів щодо встановлення або факту народження, або факту смерті на території України, а люди звертаються до реєстраційних служб, і реєстраційні служби відмовляють у цьому випадку. Тобто абсолютно потрібно його приймати. Єдине, що мене... якщо ми погодимо у будь-якому разі це буде за основу і з скороченим строком підготовки, у мене питання щодо часових рамок розгляду цих справ. Якщо ми говоримо про загальні суди, там передбачається, що протягом 24 годин. Тобто якщо це не виборчі спроби... справи не розгляд справ 24 години на добу, як ми маємо в виборчому процесі, тому треба під корегувати там робочі дні. Тому що якщо, наприклад, людина подасть заяву в п'ятницю ввечері, в суботу місцеві суди не працюють у нас, тому треба буде корегувати. А проблема, дійсно, є і її треба врегульовувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. я, до речі, помітив цю річ, але сподіваюся, що під час другого читання.... Я не чув про те, що будуть скорочення розгляду до другого читання, але якщо вони і будуть, то ну у нас тижневий строк достатній для того, щоб подати поправки, якщо... я просив би вас подати, я думаю, що ми тут можемо врегулювати це питання, справді, наскільки доцільність саме таких присічних строків дискусійна норма.

Будь ласка, Руслан Тільки якщо можна... дуже оперативно. Бо у нас через 5 хвилин почнеться сесія.

_____. Да, дуже коротко. Ще один момент, який насправді треба вирішувати. От пункт 8-й "Встановлення факту народження або смерті особи на тимчасово окупованій території України визначені Верховною

Радою України. Треба зрозуміти, це мова іде про територію Криму, яка визначена окупованою відповідно до закону, чи це стосується так само територій Донбасу, які визнані окупованими згідно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна?

_____. Ні, так це ту ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна я дам пояснення?

На скільки я зрозумів, принаймні мене так було попередньо проінформовано, що така форма застосувалася якраз з метою охопити в цій території, тому що тут зумисно не було посилання на закон або на постанови, іде мова, подивіться, будь ласка, визначені Верховною Радою без відносного акту, в якому вони визначені, то іде мова всі території, і Криму. Але вона діє і до тих пір, поки адміністративні суди не доведуть зворотного, вона все ж таки є... Більше того, я вам скажу, що в багатьох законодавчих актах ми посилалися на цю постанову, в тому числі в Законі "Про вибори" і вона вже в такий спосіб, скажімо, ретроспективно квазіпостанова, вона вже більше законна постанова, я би навіть сказав. Я розумію про форму, але якщо по змісту, то, як на мене, тут якраз те охоплююче поняття, яке дає можливість і про Крим говорити, і, безумовно, про окремі райони Донецької і Луганської областей.

Якщо немає заперечень, я би просив той проект висновку підкомітету, який мою був озвучений, підтримати.

Хто за такого роду пропозиції, прошу визначатися шляхом голосування.

12 – "за".

Хто – "проти"? Утримався?

Нас менше стало? Не може бути.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Результати голосування. 12 – "за", 0 – проти, 6 – утрималось.

Рішення прийняте, але бере участь в засіданні очевидно тільки 18 членів комітету. Правильно я рахую?

Порахуйте ще раз скільки нас.

Тоді було 22, зараз 20.

Ще раз тоді ставлю на голосування повторно.

Хто за проект висновку підкомітету.

Хто – "за"?

Хто - "проти"? Утримався? Є. Тепер складається, 6. Дякую. Результати голосування: 14 – "за", проти – 0, утрималось – 6. Відповідно участь в голосуванні брало 20 членів комітету. Рішення прийнято. Дякую.

Шановні колеги, тут, я думаю нам залишилось зовсім мало. Дуже коротко.

Перше питання. Я пропоную всі ті законопроекти, де ми не головними, визначити, проголосувати одним рішенням. А давайте тільки ті, які конституційні. Якщо там є якісь такі неконституційні давайте вилучимо, щоби ми окремо подискутували. А ті які ми вважаємо такими, що не суперечать Конституції підтримаємо одним рішенням, але оформимо різними відповідно постановами, висновками точніше. Якщо нема заперечень прошу проголосувати за таке рішення. Одноголосно. Дякую. 20 – "за", рішення прийнято.

І в різному два коротенькі питання. По-перше, я хотів би запропонувати. Друзі! У нас ви знаєте по виконавчій службі, по реформі виконавчої служби, є два законопроекти, я не пам'ятаю їх номери зараз...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. О! 2506, 2507. Що пропонується. Оскільки відповідно під час прийняття їх за основу було Головою Верховної Ради доручено комітету створити робочу групу для того щоби з урахуванням всіх зацікавлених сторін досить предметно розглянути ці законопроекти і напрацювати спільне бачення. У нас минув відповідний строк для подачі поправок. Я ті поправки надав на розгляд підкомітету. І тому вношу пропозицію, на базі підкомітету створити таку робочу групу. Голові підкомітету визначитись щодо учасників такої робочої групи поза межами комітету і в складі комітету. Я прошу всіх без винятку, хто навіть не є членами підкомітету, долучитися до роботи, хто бажає, для того щоби могли розпочати таку роботу встановити строк. Якщо це не має заперечень то чи достатньо буде часу для того, щоби на наступному засіданні комітету, точніше наступної середі розглянути його? Тому я би просив такий проект рішення підтримати. Доручити голові підкомітету створити робочу групу, очолити і внести відповідні пропозиції на розгляд комітету наступної середі. Немає інших заперечень? Немає. Хто за такий проект рішення прошу визначатися шляхом голосування.

Дякую. Одноголосно. Рішення прийняте.

І ще одне питання, яке нам треба вирішити. За дорученням Голови Верховної Ради до нас до комітету надійшло відповідне звернення і прохання визначитись на користь ситуації, яка склалась довкола члена Вищої ради юстиції пані Мамонтової Ірина.

Ви знаєте, що це член Вищої ради юстиції, яка була призначена, обрана, точніше, за квотою Верховної Ради. І під час розгляду документів щодо відповідної люстраційної і майнової перевірки виявився досить цікавий факт. Справа у тім, що вона колись продала квартиру у свій час і за рахунок цієї квартири (у неї була велика квартира), вони її продала і купила дві маленьких квартири, я так розумію, собі і дитині. І оскільки у нас тут в законі було написано, що вона повинна вказати майно, вона вказала ті дві квартири, які зараз є у власності, але не показала, що колись давно вона

мала ще одну квартиру, яку продала. І податкова служба не знає, як трактувати цю ситуацію, тому що формально вона закон не порушила. І вона дала пояснення, що це у неї було у власності, вона продала, додала відповідні документи. Але є відповідне доручення, точніше звернення до Верховної Ради, щоб Верховна Рада... на розсуд парламенту, парламент обирає, хай він визначається. Голова Верховної Ради доручив комітету, щоб комітет розібрався.

Як на мене, я вважаю, що це не є підставою для того, щоб скасовувати рішення про обрання людини. Ну людина просто саме так побачила закон. Я просто собі думаю, що зараз відбувається з цією люстраційною і майновою перевіркою, якщо зараз такий факт вплив. Я, наприклад, теж був глибоко... Ми щойно з автором закону дискутували, ми двоє були переконані, що вона вірно вчинила, коли вона показала те майно, яке є у неї у власності. А виявляється, нам треба тепер все майно, яке у нас за все життя показувати. І якщо ви щось не вказали, то це є підставою для звільнення з роботи. Я вже собі просто думаю, скільки людей вже звільнено на такій підставі. Тому, як на мене, нам треба в тому числі показати сигнал для того, щоб... як саме треба розуміти закон. Якщо є підтверджуючі документи, якщо людина дала пояснення, то, ну, я не бачу підстав вважати, що вона ввела в оману і не вказала якесь майно. Ну, більш того, вона там розлучилась з чоловіком, наскільки я розумію, там частина майна перейшла йому, ну довга історія, не має значення. Але те, що в неї є, вона чесно показала.

Тому пропонується запропонувати Голові Верховної Ради прийняти рішення про незастосування до Мамонтової передбачених заборон, передбачених законом "Про очищення влади". Якщо немає іншого бачення, я просив би такий проект висновку підтримати.

Будь ласка, Василь Іванович.

_____. Шановні колеги, я знову таки, ми Комітет правової політики, давайте ми вирішимо питання, ви ж розумієте, це знуцання з

людей. От ця жіночка, я її не знаю, повірте, я її не захисник і не адвокат, і ніхто інший. У нас же питання яке? Якщо він скриває доходи, скриває об'єкти власності, де це вказано, хто це доповів? І чому повинна ця жіночка доказувати, що вона не верблюд чи Верховна Рада повинна доказувати, що не верблюд? Давайте ми прийнемо однозначне рішення, що якщо це податкова якесь має претензії, то нехай покладе на стіл юридичний факт і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви знаєте, Василь Іванович, як відбувається, вони фіксують в базі даних все майно, яке було в людини під час її життя. Машина видає, вони просто передають органу, який приймає рішення, а ви собі приймайте які завгодно рішення. Розумієте? Я просто вам пояснюю чому, тому що наш комітет рекомендував її обрання на посаду і, пам'ятаєте, вона...

..... (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але заходи заборони, відповідно до закону, повинен голова органу, який її обирає, застосовувати, тобто голова Верховної Ради. Як на мене, ми можемо йому рекомендувати, що в цьому випадку не варто застосовувати заборони передбачені законом. Це позиція, яку я вам пропоную.

Прошу визначатися, хто за такий проект висновку комітету, рішення точніше, прошу визначатися. Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.

Засідання закрито. Завтра по ситуації побачимо, якщо у нас не буде такої нагальної потреби, тоді вас буде повідомлено, якщо ні, то тоді, відповідно до нашого календарного плану, на 14.15 засідання. Якщо будуть якісь зміни, ми вам повідомимо оперативно.